

**Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет**

РАК ЮЛІЯ АНАТОЛІЇВНА

УДК 339.137:005.942(477)

**РОЗВИТОК КОНКУРЕНЦІЇ НА РИНКУ КОНСАЛТИНГОВИХ
ПОСЛУГ УКРАЇНИ**

08.00.03 – економіка та управління національним господарством

**Автореферат
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук**

Київ – 2015

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана на кафедрі економічної теорії та конкурентної політики Київського національного торговельно-економічного університету Міністерства освіти і науки України.

Науковий керівник кандидат економічних наук, професор
Гриценко Олена Георгіївна,
Київський національний
торговельно-економічний університет,
професор кафедри економічної теорії та
конкурентної політики

Офіційні опоненти: доктор економічних наук, професор
Марченко Ольга Сергіївна,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
професор кафедри економічної теорії

кандидат економічних наук, доцент
Михальчишин Наталія Лук'янівна,
Національний університет
«Львівська політехніка»,
доцент кафедри теоретичної
та прикладної економіки

Захист відбудеться 27 квітня 2015 р. о 15.00 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 26.055.01 Київського національного торговельно-економічного університету за адресою: 02156, м. Київ, вул. Кіото, 21, ауд. Д - 221.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Київського національного торговельно-економічного університету за адресою: 02156, м. Київ, вул. Кіото 19.

Автореферат розісланий 27 березня 2015 р.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради

Барабаш Н.С.

АНОТАЦІЯ

Рак Ю. А. Розвиток конкуренції на ринку консалтингових послуг України. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством. – Київський національний торговельно-економічний університет, Київ, 2015.

Дисертаційну роботу присвячено дослідженню процесу конкурентної боротьби, що виникає між суб'єктами господарювання та пошуку шляхів розвитку конкуренції на ринку консалтингових послуг України. У дисертації поглиблено теоретико-методологічні засади вивчення особливостей ринкової конкуренції на ринку консалтингових послуг України.

Запропоновано комплексний показник оцінки рівня розвитку конкуренції на ринку. досліджено площини взаємодії між учасниками ринку консалтингових послуг України на рівні трьох систем: «виробник–клієнт», «виробник–виробник», «виробник–держава». Проведено аналіз ціноутворення на досліджуваному ринку. Застосовано модель М. Портера для аналізу характеру конкуренції на ринку консалтингових послуг України. Проаналізовано ступінь сегментованості ринку консалтингових послуг України. Запропоновано узагальнений показник привабливості ринку консалтингових послуг.

Проаналізовано стан та розвиток конкуренції на ринку консалтингових послуг України за допомогою методів регресійного аналізу. Удосконалено методологічну базу оцінки рівня розвитку ринкової конкуренції, враховуючи специфічні риси консалтингової діяльності. Сформульовано основні напрями розвитку конкуренції на ринку консалтингових послуг України: підвищення рівня якості консалтингових послуг; формування ефективного інституційного механізму ринку консалтингових послуг України; удосконалення методів аналізу ринку диференційованого продукту; побудова цілісної системи державного регулювання ринку консалтингових послуг України; формування суспільної свідомості та довіри до продукції консалтингових послуг України.

Розроблено Методику оцінки рівня розвитку конкуренції. Запропоновано систему стандартів якості консалтингової послуги на основі розробленої бальної оцінки.

Ключові слова: конкуренція, конкурентне середовище, розвиток, консалтингові послуги, ринок, диференційований продукт, ціноутворення, методика оцінки рівня розвитку конкуренції.

АННОТАЦИЯ

Рак Ю. А. Развитие конкуренции на рынке консалтинговых услуг Украины. – Рукопись.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук по специальности 08.00.03 – экономика и управление национальным хозяйством. – Киевский национальный торгово-экономический университет, Киев, 2015.

Диссертационная работа посвящена исследованию процесса конкурентной борьбы, которая возникает между субъектами хозяйствования, а также поиску путей развития конкуренции на рынке консалтинговых услуг Украины. В диссертации углублены теоретико-методологические основы изучения особенностей рыночной конкуренции на рынке консалтинговых услуг Украины.

Предложен комплексный показатель оценки уровня развития конкуренции на рынке. Исследованы плоскости взаимодействия между участниками рынка консалтинговых услуг Украины на уровне трех подсистем: «производитель–потребитель», «производитель–производитель», «производитель–государство». Проведен анализ ценообразования на исследуемом рынке. Применена модель М. Портера для анализа характера конкуренции на рынке консалтинговых услуг Украины. Проанализирована степень сегментированности рынка консалтинговых услуг Украины. Предложен обобщенный показатель привлекательности рынка консалтинговых услуг.

Проанализировано состояние и развитие конкуренции на рынке консалтинговых услуг Украины с помощью методов регрессионного анализа. Усовершенствована методологическая база оценки уровня развития рыночной конкуренции с учетом специфических черт консалтинговой деятельности. Сформулированы основные направления развития конкуренции на рынке консалтинговых услуг Украины: повышение уровня качества консалтинговых услуг; создание эффективного институционального механизма рынка консалтинговых услуг Украины; усовершенствование методов анализа рынка дифференцированного продукта; построение целостной системы государственного регулирования рынка консалтинговых услуг Украины; формирование общественного сознания и доверия к продукции консалтинговых услуг Украины.

Разработана Методика оценки уровня развития конкуренции. Предложена система стандартов качества консалтинговой услуги на основе разработанной балльной оценки.

Ключевые слова: конкуренция, конкурентная среда, развитие, консалтинговые услуги, рынок, дифференцированный продукт, ценообразование, методика оценки уровня развития конкуренции.

SUMMARY

Rak Iu. A. Competition development on the consulting services market of Ukraine. – Manuscript.

Thesis to obtain the Candidate degree under specialty 08.00.03 – economics and management of the economy. – Kyiv National University of Trade and Economy, Kyiv, 2015.

This thesis is devoted to the research of the competitive struggle process that arises between market participants. Also there was contemplated a problem of finding the ways of competition development on consulting services market of Ukraine. In the dissertation were discovered the concept of consulting and its role in the economy. Theoretical and methodological principles of studying market competition features were deepened. There were considered the theoretical and methodological bases of differentiated product research. Also analysis tools of market competition were studied. There were suggested methodical approaches to analysis of market competition.

Author has developed a scheme of interaction of competitive environment factors. We constructed a aggregate competition index which allows to assess the level of market competition. In thesis were submitted the general characteristics of the consulting firms business area. There was analyzed the interaction plane between market participants. We formulated methods for assessing the level of competition which were applied to consulting services market of Ukraine.

In this dissertation were researched the plane of interaction between market participants at the level of three subsystems: "firm-client", "firm-firm", "firm-state." During the analysis subsystem "firm-customer" is defined composition sellers on the market and market leaders; composition consulting consumers of the product; the distribution of clients of consulting firms in terms of production and on an industry basis. There was ascertained that the important problem of interaction of the subsystem "firm-client" is information asymmetry. Analyzing subsystem "firm-firm" was studied the dynamics of distribution of advisory services between the market players; calculated the share of the leading consulting companies and the dynamics of change in sales consulting companies. The competition on the consulting services market of Ukraine was analyzed. Features of the consulting services market of Ukraine were pointed out. Based on it we proved that this market because of its structure can be attributed to market with monopolistic competition. Also some features of the institutional environment of the market were researched.

In thesis was analyzed the influence of the quality characteristics of consulting services for its price. There were studied factors that determine the competition at the market of consulting services and regularity of their influence. Model of Porter was applied to analyze the nature of competition at the market of consulting services. There were analyzed the degree segmentation advisory services Ukraine. For our research were pointed out market attractiveness factors such as rate of growth of the market, barriers to entry,

legal restrictions, etc. A generalized parameter which allows to take into account the cumulative effect of all selected factors was proposed by us.

In dissertation we studied a competition at the market of consulting services using regression analysis. Analyzed trends of competition development at the consulting services market of Ukraine. There was improved methodological basis for evaluation of the level of market competition. The basic directions of development of competition at the market of consulting services are: improving the quality of consulting services; formation of an effective institutional mechanism for consulting services market of Ukraine; improving methods of analysis of differentiated product market; construction of an integrated system of state regulation of the market; formation of public awareness and confidence in the product consulting services in Ukraine.

There were developed a system approach for evaluating the level of competition. The system of standards of quality for consulting services was proposed by the author. There were considered the main directions of forming a system of formal institution, such as: a clear distinction between the powers of the protection of competition; development of normative acts to regulate and regulation of consulting activities; develop short, medium and long-term programs of market development; further improvement of the theoretical and methodological, instructional and methodological basis for the development of competition at the market of consulting services.

Keywords: competition, competition environment, development, consulting services, market, differentiated product, pricing, methods of assessing the level of competition.

